

IT-revyen

Mellvik-Rapporten er verken avis eller nyhetsmagasin, men vi er definitivt opp-tatt av det som skjer rundt oss. Under overskriften IT-revyen kommenterer vi aktuelle nyheter og temaer i markedet og bransjen forøvrig. Vi konsentrerer oss om emner og trender som faller inn under MRS naturlige fagfelt, og inviterer leserne til å komme med innspill.

Delvis OUTSOURCING

OUTSOURCING har i ulike inkarnasjoner vært med oss i flere tiår, hvilket gir både marked og leverandører betydelig erfaring. Blant disse erfaringene har 'helt kontra stykkevis og delt' vært et poeng vi har diskutert tidligere her i Mellvik-Rapporten: Å gjøre tingene halvveis har sjelden gitt gode resultater, mens full OUTSOURCING i mange tilfeller sågar har overgått forventningene.

I kjølvannet av konsolideringen i ASP-leiren, som har ført til en naturlig konvergering mellom ASP-modellen og tradisjonell OUTSOURCING, ser vi også konturene av en ny variant: OUTSOURCING av applikasjonsdrift. Vår tradisjonelle holdning at (for eksempel) regnskap, lønns- og personalsystem er for kritiske og følsomme til å kunne overlates til andre, står for fall. En annen og mer rasjonell holdning tar over: Vel er tjenestene kritiske, men få organisasjoner har IT-drift – det være seg systemer, nettverk eller løsninger – som sitt satsingsområde. I tøffe tider står fokus på kjerneområder sentralt for både næringsliv og offentlig forvaltning. Dermed blir hele IT-spekteret kandidat for bortsetting – gjerne i sin helhet, men der dette av én eller annen årsak ikke er mulig, kan og bør alternativer vurderes.

Et eksempel som nylig fant veien til offentlighetens lys, kommer fra NASDAQ – som har satt bort driften av nettopp økonomi-, personal- og lønns-system til en ekstern tjenesteleverandør. I pakken inngår drift, brukerstøtte, oppgraderinger, vedlikehold, overvåking og bemanning – for de aktuelle løsningene. Kunden betaler en fast månedlig avgift, og eier fortsatt både utstyr, infrastruktur, programvare og lokaler.

Eksemplet illustrerer to viktige forhold: At OUTSOURCING ikke lenger trenger å være en BIG DEAL, en opprivende separering av organisasjon og etablert infrastruktur med tilhørende støtteapparat, men med hell kan gjøres stykkevis og delt under gitte forutsetninger. Observasjon nummer to gjelder for leverandørsiden – at det går an å være ekspert og ta på seg slike tjeneste-avtaler uten å overta historie, søkke og snøre fra kundens organisasjon. Forholdene ligger til rette for spesialisering – og her er det rom for nykommere: Ikke minst på våre kanter er det langt mellom lyspunktene med hensyn til ekspertise og tjenestetekvalitet. [Se også "Norske IT-leverandører: Amatører på hjemmebane" i forrige utgave av Mellvik-Rapporten.]

INITIATIVE FOR SOFTWARE CHOICE: For eller mot valgfrihet?

Det høres unektelig fint ut – PRO-CHOICE, for frihet til å velge, og blir ikke mindre fint etter et besøk på organisasjonens Web-sider [www.softwarechoice.org]: "A GLOBAL INITIATIVE PROMOTING NEUTRAL GOVERNMENT PROCUREMENT, STANDARDS AND PUBLIC R&D POLICIES FOR SOFTWARE!" I sine innledende statutter fortsetter de med velformulerte proklamasjoner om at anskaffelse av programvare må gjøres på bakgrunn av produktens egenskaper, ikke etter kategorier eller prinsipper. Og så kommer rosinen i pølsen: "Det er viktig å opprettholde sterke beskyttel-

sesmekanismer for åndsverk.” Prinsippene er det vanskelig å være uenig i, og det er et paradoks at det nettopp er prinsippene organisasjonen vil til livs.

THE INITIATIVE FOR SOFTWARE CHOICE (ISC) ble startet (indirekte) av Microsoft etter at det offentlige i California og Peru foreslo lover som favoriserer OPEN SOURCE SOFTWARE på bekostning av tradisjonell kommersiell programvare. Ideene ble inspirasjon for andre – i USA, i Sør-Amerika, i EU (først Tyskland, senere flere andre) og her hjemme (se leder i forrige utgave av Mellvik-Rapporten). Denne utviklingen vil Microsoft og en del andre programvareleverandører naturlig nok til livs, og valget falt på etableringen av en interesseorganisasjon som gir seg ut for å promotere ‘fritt valg’.

Å ta til motmæle mot en uønsket utvikling, slik Microsoft & Co. her gjør, er slett ikke kritikkverdig, snarere tvert imot: Det er deres plikt overfor eierne å gjøre sitt ytterste for å bevare og videreutvikle sine markedsposisjoner. At lovgiving som pålegger offentlige innkjøpere å unngå produkter hvis kildekode ikke er fritt tilgjengelig, oppfattes som en trussel mot leverandørenes livsgrunnlag – og etter vår oppfatning å gå altfor langt. Avstanden mellom å ‘foretrekke’ og å ‘forlange’ er for stor til at det er rimelig å gå inn for sistnevnte.

Faktum er at å akseptere essensen i den tankegangen ISC promoterer, men å hoppe over elementene knyttet til opphavsrett og fordømmelse av fri programvare, er nettopp hva offentlige myndigheter i mange land nå er i ferd med å gjøre. Et slikt argument preller imidlertid av på organisasjonen, hvis egentlige hensikt kommer til uttrykk når de riktige spørsmålene stilles og når teksten med liten skrift leses: Å bevare STATUS QUO. Når ISC proklamerer sin støtte for valgfrihet, er det med andre ord en begrenset valgfrihet de vil ha: OPEN SOURCE produkter må utelukkes. Nettopp derfor har en rekke kommentatorer i internasjonal presse, inklusive New York Times, betegnet organisasjonen som en svindel [FRAUD].

I praksis tror vi sjansene for at ISC vil oppnå noe som helst – utover å sette sine egne i kok – er beskjedne. Partene Microsoft har fått med på laget, er for ubetydeligheter å regne i global sammenheng, og har ikke bidratt til å gi organisasjonen noen massefart å snakke om. Samtidig er det etablert en organisasjonell motpol mot ISC med utgangspunkt i OPEN SOURCE miljøet, hvis hensikt er å promotere ‘ekte valgfrihet’ – herunder å avkle ISCs virkelige hensikter: www.sincerechoice.org.

Dermed er pendelen tilbake omtrent der den startet, og OSS-bølgen ruller videre, uten å forårsake andre katastrofer enn å rokke ved en markedsituasjon som hadde stivnet i et mønster som kun gavnet den ene siden. På sin vei tilbake til balanse er det ikke til å unngå at pendelen treffer noen hoder og forårsaker en del skader. Det er en beskjeden pris å betale for å komme ut av uføret.

Kamp om mobilnett

Vi har kommentert teleoperatører, UMTS, penger og fremtidsutsikter tidligere, og skal la den diskusjonen ligge. For oss er det innlysende at 3G-utbyggingen ikke bare utsettes, men skrinlegges – uansett hva myndighetene måtte mene

om saken. Ingen er tjent med å bygge ut veier som ingen kan bruke, og tilsvarende gjelder naturligvis for trådløse nettverk.

Desperasjon skaper kreativitet, og i sin søken etter å finne måter å løse sine økonomiske utfordringer på har teleoperatørene funnet ut at de kan overta samfunnskritiske operasjoner: Forsvarets mobil-nettverk, nød-etatenes nettverk og jernbanens nettverk er egentlig overflødige, får vi vite. Mobil-nettet er tilfredsstillende som det er og kan utbygges videre, og samfunnet kan spare milliarder.

Vi er for optimalisering, og mener det er vanvidd å bygge ut separate nettverk for jernbanen, nødetatene og forsvaret kan ikke kobles til noen fornuft. På den andre siden har vi alle erfart hvor pålitelig dagens mobil-nettverk er: Utilstrekkelig dekning, for liten kapasitet og basestasjoner i by, fjell og fjord som faller ut regelmessig.

Dette fungerer for alminnelig bruk, men er fullstendig uakseptabelt for et nød-nettverk: Katastrofer skjer og det er vår plikt å være forberedt for både små og store ulykker. Derfor er det ingen vei utenom å etablere og vedlikeholde et nød-nettverk som kan ta vare på slike behov. Kan det i tillegg betjene forsvaret og jernbanenes behov, er det en positiv optimalisering. Men bland ikke dette sammen med telenettet og mobiloperatørene: Her er det helt andre interesser som råder og som skal råde.

Hva med å la fornuften slippe til en gang i blant? ■